

VEDTAKSDOKUMENT

PROGRAM: RFFVEST
UTLYSNING: 2019_feb_Regionale offentlige prosjekt - innovasjon i kommunal sektor (2019). (Søknadsfrist 13.02.2019)

PROSJEKTNUMMER: 299150
PROSJEKTTITTEL: Begrip, på vei mot en ny pedagogikk for bærekraftig utvikling

SØKER: MELAND KOMMUNE
SAMARBEIDSPARTNERE: HØGSKULEN PÅ VESTLANDET

SØKT BELØP (i hele 1000 kr): 3 000

KOSTNADSPPLAN (i hele 1000 kr)		FINANSIERINGSPLAN (i hele 1000 kr)	
Personal- og indirekte kostnader:	3 788	Egne midler	1 288
Innkjøp av FoU-tjenester:	0	Internasjonale midler	0
Utstyr:	0	Andre offentlige midler	0
Andre driftskostnader:	500	Andre private midler	0
		Søkes Regionale forskingsfond	3 000
Totalsum:	4 288	Totalsum:	4 288

HOVEDMÅL OG DELMÅL

Hovedmål:

Utvikle en ny pedagogikk ved å fremme barn som økoborgere og endringsagenter.

Delmål:

- Se barn som økoborgere og endringsagenter.
- Sikre vilkår for at barnehagen skal kunne bruke Begrip på en hensiktsmessig måte.
- Korrelere forståelser for bærekraft blant prosjektets deltakere.
- Gjennom forskning å undersøke hvordan Begrip materialiserer seg i barnehagen.
- Gjennom forskning å undersøke om Begrip bidrar til endring mot større grad av bærekraft.
- Gjennom formidling skape gode vilkår for spredning av innovasjonen.

PROSJEKTSAMMENDRAG

For å sikre en bedre framtid er det nødvendig med endringsagenter for bærekraft (UNESCO 2017). I denne innovasjonen skal vi utvikle en ny barnehagepedagogikk, Begrip, ved å løfte frem barn som økoborgere og endringsagenter. Begrip er en både et tanke sett og en metode der barn og ansatte i barnehagen kan gripe det komplekse og sammensatte temaet bærekraftig utvikling med utgangspunkt i en forskningsbasert tilnærming. Målet er å bevege oss bort fra en tankegang der utdanning bidrar til å opprettholde dagens systemer ved å la barnas stemmer komme med andre perspektiv og bidrag, til endring mot større grad av bærekraft.

Teorien som ligger til grunn er en forståelse av bærekraft som bygger på fire ulike perspektiv; økologisk, økonomisk, kulturelt/sosialt og medvirkning, hvor bærekraft oppstår i møtet med disse fire. Denne forståelsen finner vi støtte i hos UNESCO, men den skiller oss fra andre som arbeider med utdanning for bærekraft i barnehagesektoren. Gjennom felles samlingspunkter dannes aksjoner i barnehagen som blir til bærekraftige praksiser og utgjør den operasjonelle siden av pedagogikken.

Begrip er en ny pedagogikk som blir utviklet med høy deltakelse fra vitenskapelig ansatte ved HVL, barn, foreldre og personale i en barnehage og kommunen sin barnehagefaglige rådgiver. Barn har ikke de samme kunnskaper og tillærte innstillinger som voksne. Som annerledes borgere kan barn derfor bidra med unike innspill som gjør dem til endringsagenter.

Pedagogikken utvikles gjennom fem ulike samlingspunkt, hvor en gruppe aktører sine perspektiv står i fokus for hvert møte. Parallelt med dette støttes og styrkes innovasjonen gjennom følgeforskning, hvor også de ulike aktørene har en deltakende rolle.

Begrepet bærekraft er nytt i barnehagenes styringsdokument (Kunnskapsdepartementet, 2017). Det gir Begrip et momentum for å på sikt bre seg til alle barnehager i landet.

EKSPERTPANELET SI VURDERING

Kriterium	Karakter	Kommentar*
Innovasjonsgrad	5	<p>Prosjektet ønsker å etablere en forskningsbasert praksis knyttet til bærekraftig utvikling i barnehagen. Det innovative i søknaden består særlig av et planlagt samarbeid mellom barnehage, barn, foreldre, kommune og høgskole/utdanningsinstitusjon, der det legges opp til at samtlige aktører skal kunne komme til orde og bli hørt. Det fremstår imidlertid noe vagt hva som faktisk skal gjøres og hvor sikkert det er at det kommer noe konkret ut av innovasjonen. Prosjektet er også innovativt med tanke på at de legger til en ny dimensjon (medvirkning) til de tre andre områdene (miljø, økonomi og sosiale forhold) i bærekraftsbegrepet. Tanken er at barn i større grad skal få medvirke i barnehagen. Prosjektet ønsker å svare på utfordringen med bærekraft i barnehagen, ved å tilby forskningsbasert kunnskap og gjennom prosjektet utvikle og utfordre både arbeidsmåter og forståelser av bærekraftig utdanning, der medvirkning og deltakelse er sentralt. OMEP er en verdensspennende barnehageorganisasjon som har jobbet med bærekraft i forskning og undervisning om barnehage i mange år. Det å ta opp bærekraft i seg selv er derfor ikke nødvendigvis nytt, heller ikke i Norge.</p>
Verdiskapingspotensial for offentlig sektor	5	<p>Prosjektet har som mål å skape en forskningsbasert praksis knyttet til bærekraftig utvikling i barnehagen. Bærekraftig utvikling er nå i en implementeringsfase i norske barnehager, og da er det behov for denne forskningsbaserte praksisen. Denne praksisen har potensiale for å anvendes nasjonalt, hvis metoden ser ut til å fungere. Prosjektet kan bedre kvaliteten i innholdet i barnehagen og at barna lærer seg en del verdier som kan forplante seg videre hos foreldre. I rammeplanen for barnehagens innhold og oppgaver (fra utdanningsdirektoratet) er et av hovedmålene bærekraftig utvikling. Spørsmålet blir i hvilken grad dette prosjektet kan bidra til at rammeplanen når sine mål. Det handler om å lære barn å tenke kritisk. Prosjektet kan bidra til at rammeplanen når sine mål bedre og raskere. Prosjektet vil kunne føre til bedre kvalitet i barnehagens arbeid med bærekraft, og dermed også økt nytteverdi og et viktig bidrag til verdiskaping. Det er positivt at prosjektet, selv om det starter i det små, har ambisjoner om å videreføre erfaringer og kunnskap både nasjonalt og internasjonalt gjennom konferanser, ulike møteplasser og gjennom publikasjoner. Verdiskapingspotensialet mht pedagogikk i sammenheng med fokus på bærekraftig miljø rettet mot barnehage vil være nyskapende innen offentlig sektor. Dette kan gjøre barn mer motiverte for natur- og miljøvern i det de begynner på skolen. Det er viktig å begynne tidlig med undervisning om bærekraft. Dersom barn av nye generasjoner blir mer bevisste på betydningen av bærekraft, vil dette kunne være verdiskapende for samfunnet.</p>
Realisering av innovasjonen i offentlig sektor	6	<p>I søknaden pekes det på at mangfoldet blant forskningsdeltakerne kan utfordre prosjektrealiseringen. Det er noe vanskelig å få tak i en konkret tiltaksplan, noe som er forståelig fordi medvirkning fra ulike aktører er vektlagt, og det således er vanskelig å utarbeide konkrete tiltak i forkant. Søknaden trekker inn samlingspunktene ved realiseringen av innovasjonen. Panelet forstår det som at noe av realiseringen skjer parallelt med gjennomføringen av prosjektet, gjennom samlingspunktene der alle aktørene er samlet, og gjennom medvirkningen. Det er god regional forankring, med Biosfæreområde, OMEP og BARNkunne – senter for barnehagerelevant forskning. Det nevnes realfagssatsning, men det er en satsning som er utgått, og ikke veldig relevant. Risiko er godt vurdert, med gode tiltak for å realisere innovasjonen. Det vurderes blant annet iverksettingsrisiko, organisatorisk risiko, og andre risikoelementer. Eksempelvis er det planlagt for vikar for barnehagelærere, og medvirkning på design av</p>

		de ulike aktørene.
Forskningsgrad	5	Søknaden gjelder et pedagogisk prosjekt hvor barnehagebarn skal opplæres i økologi, ressursbruk, økonomi og bærekraftig utvikling. Som et slags "case study" brukes en konkret barnehage "Marilhøna barnehage". Forskningsaktiviteten inkluderer barn, personale, barnehagekonsulent og vitenskapelig ansatte - dette er omfattende og utfordrende. Målet er blant annet å lære barna å bli gode "økoborgere". Søkerne inkluderer også medvirkning som likeverdig begrep, noe som er særdeles viktig for målgruppa, barn. Dette er et forsknings- og utviklingsprosjekt som synes å ha god oversikt over forskningsfronten, både nasjonalt og internasjonalt. Prosjektet vil frembringe ny kunnskap som vil være etterspurt i praksisfeltet og i utdanningen. Flere av målene dreier seg mer om utvikling enn forskning. Arbeidspakke 1 og 2 beskriver i større grad hvordan prosjektet bidrar til ny kunnskap. Det er planlagt 5 vitenskapelige artikler. Det er relevant bruk av forskningslitteratur, som er til dels oppdatert. Prosjektet har både en betydelig andel utviklingsarbeid og en vesentlig andel forskning. Dette er et vanskelig forskningstema å jobbe med.
Prosjektkvalitet for FoU-prosjektet	6	Søkerne beskriver en tverrfaglig vurdering av empirien, men beskriver ikke en tydelig fremgangsmåte. Det er en elegant sammenkobling av bærekraft og de ulike aktørene. Panelet er litt usikre på hvordan barna vil bidra med deling av sin forståelse i spredningsfasen i prosjektet. Det står at barna skal utarbeide disse selv, i samarbeid, men ikke styrt av de andre deltagerne i prosjektet. Det oppfattes som et risikoelement som ikke er vurdert godt, uten at det nødvendigvis har en større konsekvens for prosjektet. Det er vanskelig å lese ut fra søknaden hvordan de tenker å jobbe i samlingspunktene deres. Hvordan tenker de at barna skal være med i medvirkning? Dette burde ha kommet tydeligere fram i søknaden. Samtidig kan det være vanskelig å legge opp til medvirkning dersom alt er bestemt på forhånd. Målene i søknaden er noe utydelige. Arbeidspakke 1 og 2 er mer en beskrivelse av de konkrete målene, men det er noe mangel på samsvar mellom mål og aktiviteter. Det er litt utydelig hva som skal gjøres i praksis. Totalt sett fremstår FoU-metode, prosjektplan og ressursinnsats som gjennomarbeidet og som godt tilpasset oppgaven. Selv om det legges opp til et komplekst design, er det grunn til å tro at prosjektet kan gjennomføres som planlagt.
Gjennomføringsevne	5	Prosjektleder har doktorgrad og fremstår som faglig kompetent. Hun har ikke vesentlig erfaring som prosjektleder fra lignende prosjekter, og det kan være en utfordring å skulle lede et prosjekt som fremstår som komplekst med mange ulike aktører. Det vil imidlertid kunne være en viktig karrierebyggende erfaring. Prosjektet har en god faglig forankring i HVLs senter for barnehagerelatert forskning, BARNkunne. Prosjektet har også et godt faglig og internasjonalt nettverk gjennom OMEP. Prosjektleder vil lede arbeidspakke 1. Leder av arbeidspakke 2 har ikke doktorgrad, men har kompetanse innen innovasjon gjennom å være stipendiat på Mohnsenteret for innovasjon og regional utvikling. Samarbeidskonstellasjonen framstår som gjennomtenkt og god. Det er lagt opp til prosjektgruppe - møter hver 6. måned med deltakere fra de fleste aktørgruppene.
Forskningens innovasjonsrelevans	B	Dette er et viktig prosjekt, og forskningen vil klart gi nyttige bidrag i den bærekraftige utviklingen i barnehagen og kunnskapen om den. Hovedmålet er å gjøre barn til gode "økoborgere" og "endringsagenter". De forventede forskningsresultatene vil kunne bidra til å nå dette målet. Prosjektets forskningsresultater fremstår som viktige for å realisere innovasjonen.
Samlet vurdering fra fageksperten/panelet RFF IPN/IPO	5	Prosjektet har intensjoner om å få med seg de yngste i befolkningen, og er dermed et meget viktig bidrag for oss alle, om det fører til en mer bærekraftig befolkning på lengre sikt. Samlet sett fremstår dette

		<p>prosjektet som meget godt og viktig for barnehagefeltet. Det er svært viktig å begynne tidlig med temaet bærekraft. En av styrkene, som også kan bli en utfordring, er ambisjonen om å trekke inn et bredt spekter av aktører som alle er knyttet til barnehagene. Det er en fordel at prosjektet sikter mot å starte i det små, med én barnehage, og at alle sentrale aktører fremstår som positive til å delta. Prosjektet har gjort en god jobb for å organisere en komplisert oppgave med mange ulike aktører, hvor de har gode tiltak for å få prosjektet til å lykkes, og innovasjonen til å realiseres. Kvaliteten på idéene som skal utvikles i samlingene og prosjektet forøvrig vil være en viktig forutsetning for verdien av prosjektet.</p>
--	--	---

7: Fremragende, 6: Svært godt, 5: Meget godt, 4: Godt, 3: Mindre godt, 2: Svakt, 1: Dårlig

A: Meget godt, B: Godt, C: Svakt

* RFF VESTLANDET gjer merksam på at kommentarane frå ekspertane ikkje representerer heile diskusjonen rundt kvart kriterium. Dei er eit samandrag av det som vart sagt og er meint som innspel til søkjar i det vidare arbeidet. Kommentaraner er notert av administrasjonen og ikkje forankra hos ekspertane. Eventuelle feil og misforståingar i kommentarane er derfor administrasjonen sitt ansvar.

ØVRIGE VURDERINGER

Utfordringa prosjektet grip tak i er å gi eit tankesett og ein metode der barn og tilsette i barnehagen kan gripe det komplekse og samansette temaet berekraftig utvikling med ei forskingsbasert tilnærming. Dette er eit tidsaktuelt tema, som har nasjonal og regional interesse.

Søknaden får mykje gode vurderingar på alle kriteria. Prosjektet er tydeleg forankra i kommunen og har ein spanande tilnærming til samskaping og deltaking i sjølve forskingsprosessen. Utfordringane knytt til organisering og gjennomføring av forskinga verkar muleg å handtere. Ei svakheit er knytt til forskinga si innovasjonsrelevans. Her gir fagekspertane karakteren B (nyttige bidrag).

Ingen spesielle kommentarar til desse punkta: «Addisjonaltet», «Formidling og kommunikasjon», «Etikk», «Miljøkonsekvensar for ytre miljø» og «Rekruttering av kvinner, kjønnsbalanse og kjønnsperspektiv».

Søknaden kjem diverre ikkje opp i konkurransen med andre gode søknader.

STYRET I REGIONALT FORSKINGSFOND VESTLANDET GJORDE 25.06.2019 SLIKT VEDTAK:

Søknaden: Avslås